

NWG-lezing op dinsdag 4 november 2024 door ecooloog Liesbeth Bakker (Onderzoeker aquatische ecologie bij NIOO-KNAW en buitengewoon hoogleraar Rewilding Ecology bij Wageningen Universiteit)
(begin lezing 19.45 uur, zaal C 222, 2de verdieping, Forumgebouw, gebouw 102, Wageningen Campus).

Rewilding geeft natuur weer de ruimte

Liesbeth Bakker is onderzoeker bij de afdeling Aquatische ecologie van het Nederlands Instituut voor Ecologie (NIOO-KNAW) en sinds 2020 tevens buitengewoon hoogleraar Rewilding Ecology aan Wageningen Universiteit. Zij studeerde biologie in Groningen en promoveerde in 2003 in Wageningen op de invloed van grote en kleine herbivoren op vegetatie. Ze werkte als postdoc bij de University of Nebraska (VS), de University of Alberta (Canada) en vanaf 2005 bij het NIOO in Nieuwersluis. Bakker doet onderzoek naar natuurontwikkeling op de Marker Wadden, moerasontwikkeling in de Oostvaardersplassen, naar het effect van nutriënten en grote grazers in graslanden op de Veluwe en coördineert rewilding praktijkstudies in acht Europese landen, waaronder de Gelderse Poort. Tevens is ze vice-lead van het Living Lab B7 dat werkt aan verbetering van de biodiversiteit in de Bollenstreek en LTER-LIFE, een wetenschappelijke infrastructuur die digitale tweelingen van ecosystemen ontwerpt, te beginnen met de Veluwe en Waddenzee.

Samenvatting:

De wereldwijde daling van de biodiversiteit vraagt om grootschalig herstel van ecosystemen. Rewilding is een interessante methode voor natuurherstel, als aanvulling op een breder pallet van beheerde natuurgebieden, interessante cultuurlandschappen, landbouwinclusieve natuur, natuurinclusieve landbouw en stadsnatuur. Bij rewilding gaat het vooral om ruimte te bieden aan natuurlijke processen en herstel van biodiversiteit. Dit omvat het weer toestaan van water- en winddynamiek en het opnieuw verbinden van land-, zoetwater- en mariene habitats. Ook trofische rewilding, waarbij herstel van voedselketens centraal staan, kan winst voor natuur opleveren. Het kan dan gaan om het inzetten van groter grazers of het herintroduceren of bevorderen van de terugkeer van soorten die een dirigerende rol spelen in ecosystemen. Natuur heeft veerkracht en kan zich weer ontwikkelen als het de ruimte krijgt en degradatie van de leefomgeving wordt stopgezet. De Marker Wadden laten zien dat het soms beter is om naar de toekomst te kijken dan naar het verleden. Voor Nederland liggen grote kansen voor rewilding bij het creëren van klimaatbuffers en waterberging. Een mooi voorbeeld zijn de Groninger Onlanden, ten zuiden van de stad Groningen. Die zijn opgestart om het probleem van wateroverlast op te lossen en water te bergen en nu een paradijs zijn voor vogelaars, waar je zilverreigers, kiekendieven, roerdompen en ook zeearenden kunt spotten.